

Flevoland

Bestuurlijke opdracht – verkenning scenario's
Oordeelsvorming - ten behoeve van AB 9 mei

Conceptversie 30 april
2025

Agenda

1. Kort terug in het proces:

- › Opdracht, uitgangspunten en inzicht
- › Verdieping inzicht (doorlopend proces)

2. Scenario's

- › Uitgangssituatie scenario's
- › Scenario's en hun impact per kenproces

3. Conclusie en Advies

- › Conclusie en advies ten opzichte van opdracht / uitgangspunten

4. Proces

- › Vervolgproces AB 21 mei (besluitvorming) en 12 juni (verwerking besluit in ontwerpbegroting).

Bestuurlijke Opdracht 10-10-2024

Vraagstelling / opdracht

Aanleiding

- › Niet sluitende begroting GGD 2026 en verder
- › Behoeftte van gemeente(n) aan meer inzicht opbouw begroting GGD (ter illustratie: twee moties Almere 10-10)

Citaat opdracht omschrijving AB 10-10

- › Een procesvoorstel om te komen tot scenario's waarmee het bestuur invulling kan geven aan een structurele taakstelling op het collectieve onderdeel van de begroting. Hierbij inzicht te geven in de aard en omvang van de collectieve taken en de gehanteerde prijs/loonindexering van voorgaande boekjaren, om zo te komen tot een lange termijn perspectief voor een duurzame basis GGD.
 - › Toevoeging moties Almere: inzicht in opbouw collectieve taken en plustaken
 - › Toevoeging DB: inzicht in inwonerbijdrage en inwonergroei (i.r.t. overheadskosten)

Vertaling in drie sporen:

- › Spoor 1. Uitgangspunten. Vastgesteld in AB van 15 januari 2025.
- › Spoor 2. Inzicht. Beeld gedeeld in AB van 13 maart 2025
- › **Spoor 3. Scenario's → ter beeldvorming in deze presentatie. Hierna besluitvorming (21 mei).**

1. Uitgangspunten

Samenvatting (verdieping: zie presentatie 15 januari)

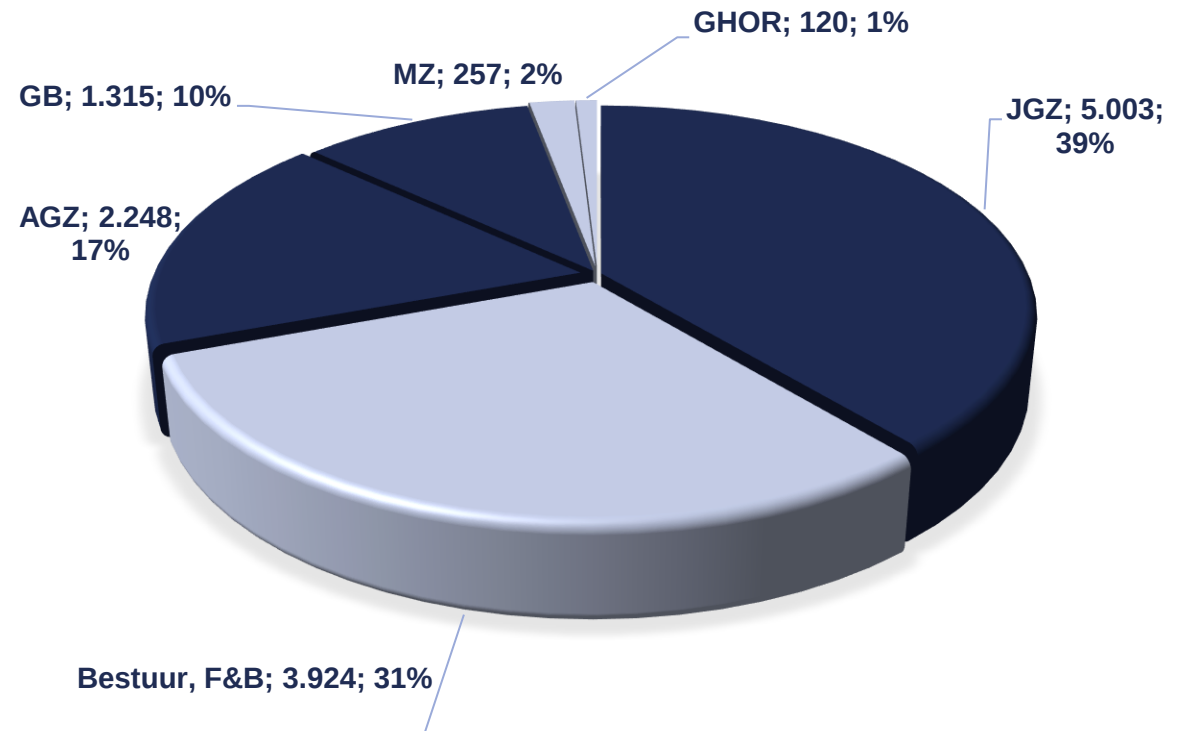
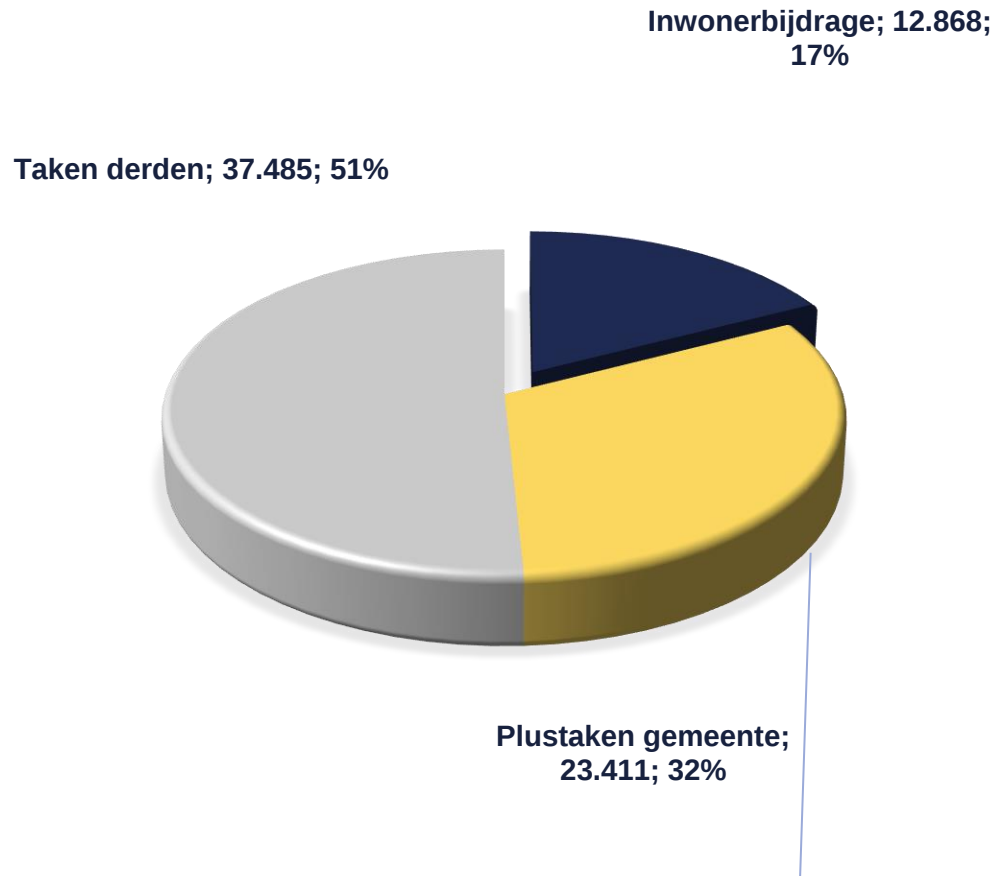

- **Kwaliteit voldoet aan gestelde eisen** (dienstverlening voldoet aan kwaliteitseisen wet- en regelgeving / is afgestemd op opgaven / bevolkingssamenstelling Flevoland)
- **Robuustheid. Kwetsbaarheid mag niet toenemen / wordt verminderd** (dienstverlening is geborgd, bedrijfsvoering (omvang / kwaliteit / wendbaarheid) is afgestemd op dienstverlening (omvang / kwaliteit / wendbaarheid))
- **Toekomstbestendige financiering** (financiering passend bij gewenste kwaliteit en kwantiteit dienstverlening op langere termijn, in context Flevoland)

1. Inzicht – focus op het collectief deel

Samenvatting, voor verdieping zie presentatie AB 13 maart)

(Begroting 2025, bedragen x1.000)

Inzicht collectief – knap maar krap (I van III)

Context – VTV
5 thema's

Context – VTV
Flevoland

Inzicht per
gemeente

Taak	Wet*	Impact	Status
Algemene Gezondheids Zorg			
- Infectieziektenbestrijding	WPG / BPG	Zicht op en bestrijding van infectieziekten.	Significant onder minimum niveau**/**
- Centrum seksuele gezondheid	WPG	Bescherming kwetsbare groepen	Op minimumniveau
- Tuberculose bestrijding	WPG	Kerntaken. Opschaling in samenwerking met Amsterdam. Geen eigen arts.	Op minimumniveau
- Technische Hygiënezorg	WPG	Toezicht, preventie en advies.	Op minimumniveau***
- Milieu en gezondheid	WPG + omgevingswet	Signaleren, informeren, vraagbaak, kennispartner, netwerkregie.	Op minimumniveau
Jeugdgezondheidszorg 4-18	WPG / BPG	Vroegsignalering en monitoring gezondheid elk kind.	Op minimumniveau

* Wet Publieke Gezondheid / Besluit Publieke Gezondheid

** 5,8FTE lager dan norm (22,6 FTE), inclusief tijdelijke VIP gelden.

*** Inclusief inzet tijdelijke VIP gelden.

Inzicht collectief – knap maar krap (II van III)

Taak	Wet	Impact	Status
<i>Overige kleinere taken</i>			
Maatschappelijke zorg	WPG, WMO, Wvvgz	Uitvoeren Openbare Geestelijke Gezondheidszorg conform convenant OGGZ. Uitvoering MZ overgrote deel in plustaak centrumgemeente.	Smalle basis
Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio	WVR	Coördinatie bij grote ongevallen en rampen van verschillende geneeskundige organisaties (financiering: 5% GGD, 95% Veiligheidsregio)	Smalle basis

Inzicht collectief – (III van III)

GGD	#Aanvragen	#Honoreringen
GGD Amsterdam	38	18
GGD Zuid Limburg	14	13
GGD Flevoland	12	11
GGD Haaglanden	12	9
GGD regio Utrecht	11	11
GGD Gelderland-Zuid	9	9
GGD West-Brabant	9	8
Hecht GGD Hollands Midden	8	8
GGD Hart voor Brabant	8	7

Taak	Wet	Impact	Status
<i>Overige kleinere taken</i>			
Gezondheidsbevordering	WPG	Beleidsadvies over en uitvoering van gezondheidsbevordering (beperkte capaciteit).	Smalle basis*
Kennis en Advies	WPG / BPG	Gezondheidsmonitor Adviseur nieuwe ontwikkelingen.	Smalle basis*

* Minimale collectieve basis, leunend op externe financiering (halen veel Rijkssubsidies binnen)

Verdieping inzicht (t.o.v. AB 13 maart)

› Verdieping op wettelijke taken (collectief)

- › Verdieping op wettelijke taak (precies gemaakt met behulp van productenboek Amsterdam) (zie voorbeeld).
- › Boodschap blijft gelijk: het is knap maar krap.
- › Uitwerking volgt later.

› Verdieping ‘overhead’ = Bestuur, Financiën en Bedrijfsvoering.

- › Verdieping betreft: inzicht geven in de **verdeling van de kosten** over collectief, plustaken en overige taken
- › In meerdere sessies met controllers wordt verdieping uitgewerkt, **Inzicht kan worden gedeeld (ter beeldvorming) in AB van 12 juni.**

Technische hygiënezorg (A en B)

Basispakket:

- Het bijhouden van een lijst met instellingen waar, gezien de aard van de doelgroep en de omstandigheden waaronder de activiteiten worden verricht, een verhoogd risico bestaat op de verspreiding van pathogene micro-organismen.
- Het adviseren van de onder a bedoelde instellingen over de mogelijkheden op het gebied van bouw, inrichting en organisatie van de activiteiten om de risico's op verspreiding van pathogene micro-organismen te verkleinen.
- Het signaleren van ongewenste onhygiënische situaties en het bijhouden van de lijst instellingen met verhoogd risico op de verspreiding van ziekteverwekkers.
- Het beantwoorden van vragen uit de bevolking en het geven van voorlichting.
- Legionella Preventie.
- Advies over infectiepreventie op evenementen.

Plustaat:

Thematisch onderzoek

Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid 2 onder f

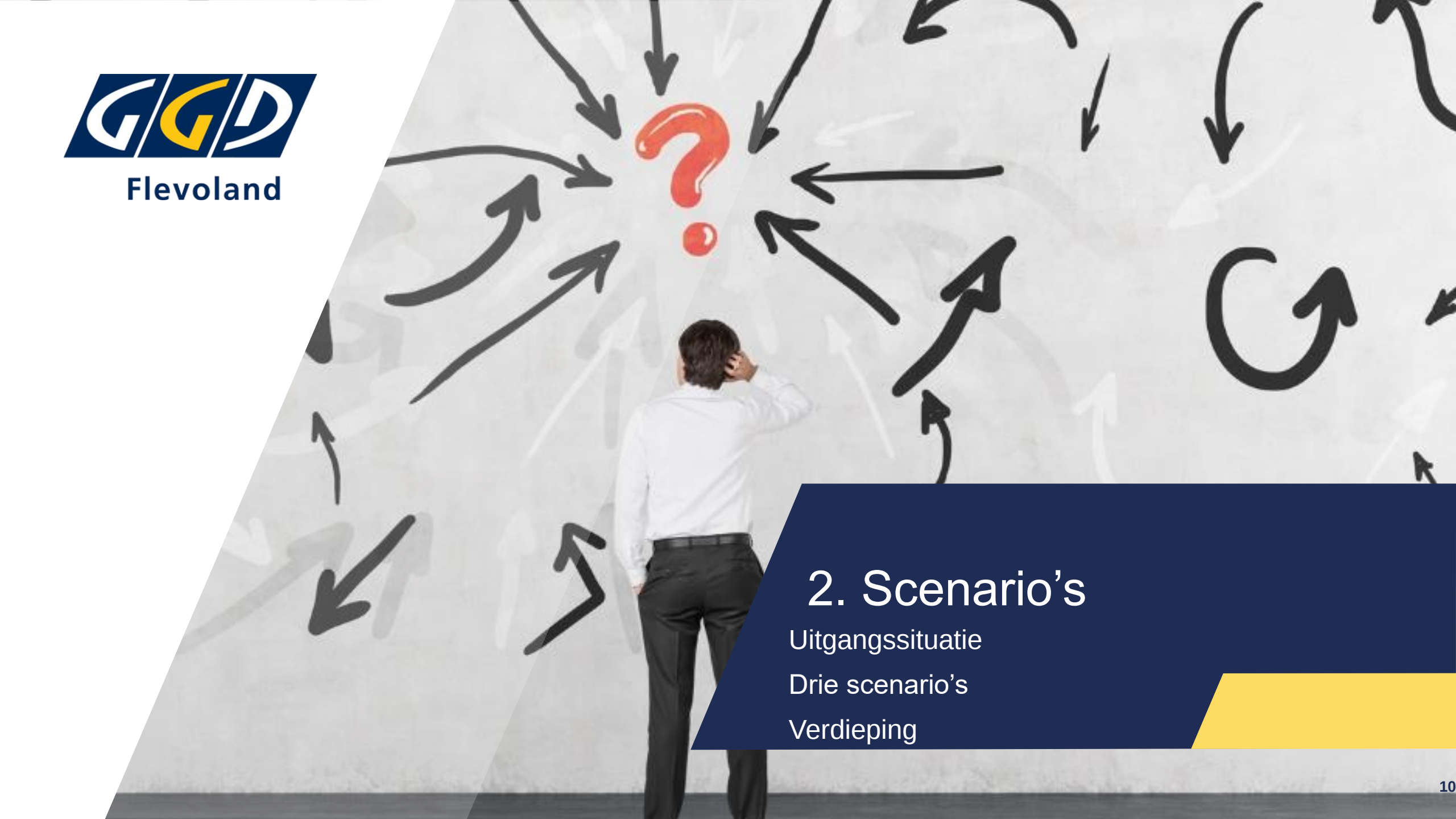
Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor:

- f. het bevorderen van technische hygiënezorg,

Besluit publieke gezondheid, artikel 2, lid 4.

De in artikel 2, tweede lid, aanhef en onder f, van de wet genoemde werkzaamheid omvat in ieder geval de volgende aspecten:

- a. het bijhouden van een lijst met instellingen waar, gezien de aard van de doelgroep en de omstandigheden waaronder de activiteiten worden verricht, een verhoogd risico bestaat op de verspreiding van pathogene micro-organismen,
- b. het adviseren van de onder a bedoelde instellingen over de mogelijkheden op het gebied van bouw, inrichting en organisatie van de activiteiten om de risico's op verspreiding van pathogene micro-organismen te verkleinen,
- c. het signaleren van ongewenste situaties,
- d. het beantwoorden van vragen uit de bevolking en het geven van voorlichting.

2. Scenario's

Uitgangssituatie

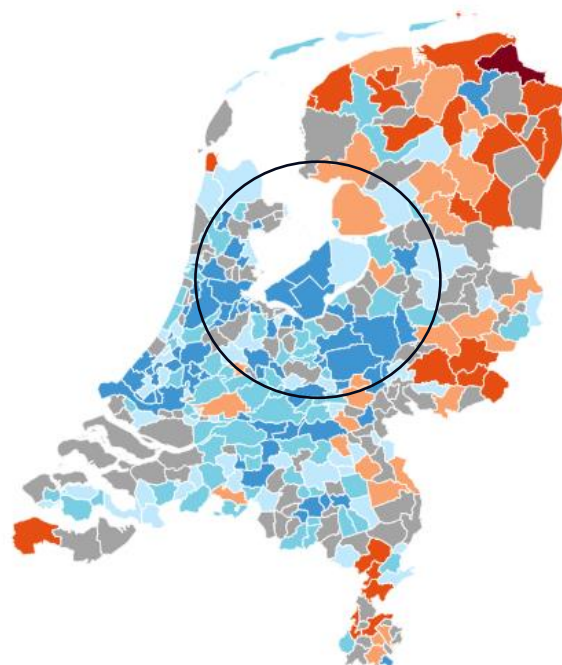
Drie scenario's

Verdieping

Uitgangssituatie – de Flevolandse context

Als kleine GGD forse bevolkingsgroei opvangen vraagt een gezonde basis

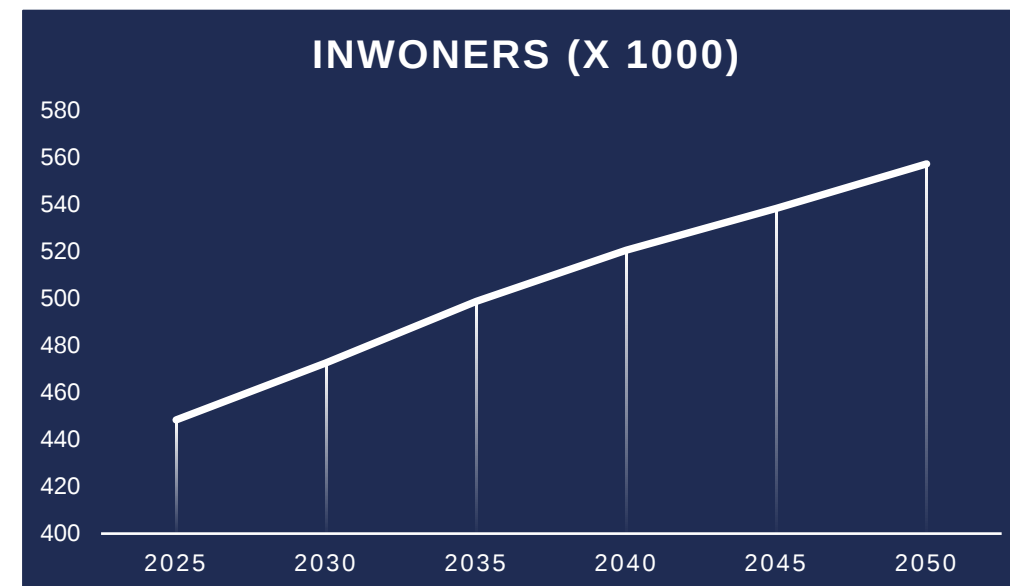
Bevolkingsgroei tussen 2021 en 2035 (prognose)

Minder dan -10 (%) -10 tot -5 (%) -5 tot -2,5 (%) -2,5 tot 2,5 (%) 2,5 tot 5 (%) 5 tot 10 (%)
10 of meer (%)

Bron: CBS.nl, geraadpleegd april 2025

De vijf opgaven publieke gezondheid FL

- Voorbereid zijn op vergrijzende samenleving
 - Gezondheidsachterstanden aanpakken
 - Investeren in gezonde jeugd
 - Omgaan met druk op formele én informele zorg
 - Aanpakken gezondheidsgevolgen klimaatsverandering
- (Bron RIVM, VTV 2024)

Uitgangssituatie ingezoomd: de GGD is sober ingericht

Conclusie van de fase inzicht.

- › **Kerntaken afgelopen jaren ingericht op net wel / net niet voldoen aan wettelijk niveau. Geen ruimte.**
 - › AGZ, JGZ en Gezond leven op of onder minimum wettelijk niveau, zowel geduid als 'kosteneffectief' als 'roofbouw'. (uitwerking in productenboek volgt).
 - › Zakken onder wettelijk niveau levert geen geld op, inspectie zal dwingen om terug te keren naar wettelijk niveau.
 - › Balanceren op minimum niveau overvraagt organisatie → voorspelbare uitval die leidt tot kostenverhoging (inhuur op functies of inkoop van diensten zijn beide substantieel duurder). Tevens bestuurlijke drukte vanwege niet in control.
 - › 'Plustaken' leunen op de basis.
- › **Bedrijfsvoering is te sober ingericht, wordt nu versterkt tot basisniveau (rapport Public Value). Geen ruimte.**
 - › Vaste voet zit in collectief. Verminderen collectief = verhogen op plustaken → geen oplossingsrichting.
 - › Vastgoedportefeuille is in ontwikkeling vanuit het IHP.
 - › Periodieke operatie stofkam om zeker te zijn dat er geen verspilling is.
 - › Reserves: zijn relatief klein (geen speelruimte).

Uitgangssituatie: uitgezoomd

Wat kunnen we leren van andere GGD-en met vergelijkbare omvang en/of vergelijkbare inwonerbijdrage?

Let op we vergelijken appels met peren, maar het zoeklicht ligt op wat kunnen we van andere GGD-en leren?

Omvang: Flevoland is klein in # inwoners. Van de 25 GGD-en zijn er 3 kleiner:

- Zaanstreek-Waterland: heeft een deel taken uitbesteed aan Amsterdam en is daarmee duurder uit.
- Zeeland: inwonerbijdrage 2x zo hoog.
- G&V: onderdeel van bredere regio-organisatie, met o.a. afvaldienst, regionaal vervoer, veilig thuis en inkoopfunctie.

Inwonerbijdrage: van de 25 GGD-en op vier na de laagste.

- › Rotterdam (niet vergelijkbaar, want gemeentelijke afdeling én exclusief JGZ)
- › Haaglanden (niet vergelijkbaar, want gemeentelijke afdeling én exclusief JGZ)
- › NOG (22 gemeenten, recentelijk kerntakendiscussie: conclusie: dienstverlening onder ondergrens)
- › G&V (neemt vanwege kwetsbaarheid al taken af bij Flevoland)

Bron: GGD Benchmarkrapportage 2021, via ggdghor.nl

Uitgangssituatie – voorgenomen bezuinigingen Rijk

Kabinetsvoornemens met impact op afdelingen met inwonerbijdrage:

Voorgenomen bezuinigingen Rijk	Financiële impact:
Rijksvaccinatieprogramma: geen investering in aanpak vaccinatiegraad	+€0
Afbouw SPUK Versterking Infectieziekten Preventie (VIP)/ Pandemische Paraatheid	2026: € 812.000 x 10% = -€ 81.200 2029: -€ 812.000
COVID	Risico op verminderde opbrengst vaccinaties
Afbouw SPUK Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG)	Vanaf 2026 € 1.231.000 x 10% = -€ 123.100
Afbouw SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	Huidig: +/- € 641.000 Vanaf 2026: € 641.000 x 10% = -€ 64.100
Afbouw deel subsidies vanuit ZonMW	PM (totaalbedrag 2025 = +/- €550.000)
Totaal	2026: -€ 268.400 + PM 2029: -€ 999.200 + PM

Drie scenario's en hun financiële impact

Samengevat

Scenario

Impact

1

Krimp

Kostenverhogend op korte termijn voor gemeenten (zorg) en GGD.

2

Stilstand

Deels kostenverhogend op korte termijn voor gemeenten (zorg) en GGD.

3

Gericht versterken

Voor langere termijn kostenverlagend gemeenten ondanks kostenverhoging GGD.

Scenario's (generiek benaderd)

Scenario	Toelichting	Impact
1 Krimp	Grote bestuurlijke gevolgen accepteren, onder wettelijk niveau. Beperken reactief vermogen. Va 2026 begrotingsgat incidenteel 2025 structureel gedicht (circa 5 ton).	- Maatschappelijk: grotere gezondheidsrisico's bevolking, meer uitbraken infectieziekten met groter effect, hogere druk op zorg. - Bestuurlijk: Verplaatsing van taken naar sociaal domein (jeugdhulp/zorg). Kosten opdrijvend effect. Minder dienstverlening dan in de rest van Nederland. Uitbesteding → minder zeggenschap over dienstverlening en kosten. Meer verplaatsing taken van collectief naar plus. Bestuurlijke drukte door continue gesprek over ondergrens dienstverlening . Iedere tegenvaller →extern duur inhuren. - Organisatie: onder toezicht inspectie, stijging verzuim, geen ruimte om in te springen op ontwikkelingen.
2 Stilstand	Stilstand is achteruitgang. Niet zeker van wettelijk niveau. Reactieve organisatie. Incidentele middelen 2025 structureel inzetten.	- Maatschappelijk: groei gezondheidsrisico's bevolking, groeiende kans op uitbraken infectieziekten met relatief groot effect. - Bestuurlijk: Verplaatsing van taken naar sociaal domein (jeugdhulp/zorg). Kosten opdrijvend effect. Minder dienstverlening dan in de rest van Nederland. Mogelijk meer verplaatsing taken van collectief naar plus. Bestuurlijke drukte door continue gesprek over ondergrens dienstverlening. Iedere tegenvaller → extern duur inhuren. - Organisatie: continue druk, lichte stijging verzuim, reactief op ontwikkelingen.
3 Gericht versterken	Anticiperen op toekomst Naast reactief ook proactief Versterken basisinfrastructuur in collectief (duiding omvang volgt)	- Maatschappelijk: minder sterke groei gezondheidsrisico's bevolking, verminderd negatief effect bij uitbraken, versterken integraliteit advisering, dienstverlening dichterbij inwoners. - Bestuurlijk: in staat te sturen op gezondheid, afwenteling meerkosten, afname bestuurlijke drukte. - Organisatie: 'basisinfrastructuur staat', meer in staat tot vroegsignalering en pro-actief handelen en adviseren.

Flevoland

Verdieping **AGZ** / JGZ / Gezond Leven

Krimp – stilstand – versterken
Impact en afwegingen

AGZ

Afwegingen AGZ

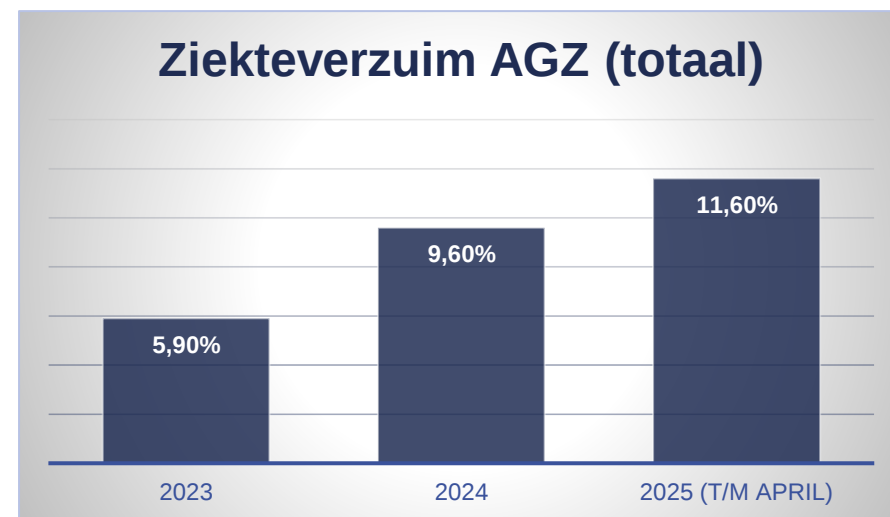
Gemaakte afwegingen bij vorming scenario AGZ:

Krimp en stilstand

- › Op alle onderdelen van AGZ worden op of onder het minimum niveau gegaan in een scenario Krimp en Stilstand (zie inzicht).
- › Afweging om te richten op Infectieziektenbestrijding (IZB) is: overige onderdelen binnen AGZ zijn te klein en de formatie die daar zit wordt ingezet op meerdere taken; door 1 FTE weg te halen verdwijnt de uitvoering van twee of meer wettelijke taken.
- › Afweging om te richten op Technische Hygiëne Zorg (THZ) binnen IZB:
 - › Focus ligt op **voorkomen** van en **bewaken** van de status van uitbraken op korte termijn.
 - › Daarbij ligt de 2e focus op de lange termijn; bij een uitbraak **inwoners beschermen**. Dit gaat om de meest kwetsbare groepen, waaronder ouderen in VVT instellingen.

Versterken

- › Versterken van de 'kern': IZB, en daarvanuit ook versterken breedte van AGZ. Vergroten bedrijfszekerheid, passend bij uitgangspunt 'robuustheid'.
- › Versterken op niveau *verpleegkundig specialisten* (anticiperend op structurele krapte artsen).
- › Versterken om aantoonbare hoge werkdruk in te verlagen (zie ziekteverzuim).

Scenario krimp – impact AGZ

Scenario	Concreet	Impact
	Schrappen THZ: → verplichting om wettelijke taak elders in te huren. Beperkte opschalingsmogelijkheden Verlies slagkracht in crisissituatie (tevens impact op veiligheidsregio / burgemeesters).	- Geen handelingsperspectief bij uitbraak. - Verwijtbare gezondheidschade - Impact uitbraak groter: door gebrekkige hygiëne worden veel grotere groepen ouderen besmet en is een significante stijging van oversterfte te verwachten. - Druk op de zorg neemt toe; i.p.v. handpompjes en mondkapjes vooraf vraagt het dan beschermende kleding voor personeel achteraf. - Bestuur aanspreekbaar op niet tijdig en adequaat reageren op uitbraak. - Afschaling IZB moet in afstemming met burgemeesters, gezien hun verantwoordelijkheid in crisissituatie. - Organisatie onder toezicht inspectie. Inspectie zal dwingen taken op minimaal wettelijk niveau uit te voeren (-> inhuur → duurder). - Personeel keert niet terug bij uitbraak; uitstroom van moeilijk verkrijgbaar personeel.

Scenario stilstand – impact AGZ

Scenario	Concreet	Impact
 Stilstand	= niet opvangen landelijke bezuiniging op pandemische paraatheid → terug naar niveau pre-covid: onder waakvlamniveau. Kiezen voor risico geen 24/7 beschikbaarheid, niet zeker dat wordt voldaan aan wettelijk niveau. Kwetsbaar in crisissituatie.	- Beperkt handelingsperspectief bij uitbraak. - Verwijtbare gezondheidschade - Impact uitbraak groter: door gebrekkige hygiëne worden veel grotere groepen ouderen besmet en is een significante stijging van oversterfte te verwachten. - Druk op de zorg neemt toe; i.p.v. handpompjes en mondkapjes vooraf vraagt het dan beschermende kleding voor personeel achteraf. - Bestuur aanspreekbaar op niet tijdig en adequaat reageren op uitbraak. - Onder waakvlamniveau IZB moet in afstemming met burgemeesters, gezien hun verantwoordelijkheid in crisissituatie.

Scenario gericht versterken – impact AGZ

Scenario	Concreet	Impact
 Gericht versterken	Versterken pool van gespecialiseerd verpleegkundigen → kiezen voor 24/7 beschikbaarheid, organisatie in staat te voldoen aan alle wettelijke taken.	- Maatschappelijk: zeker van inzet bij uitbraak. Meer voorlichting, bron-contactonderzoek. Minder impact uitbraak. Voorkomen van significante stijging oversterfte t.a.v. krimpscenario. - Bestuurlijk: inzetzekerheid bij uitbraak - Organisatie: 'basisinfrastructuur staat', minder kwetsbaar / minder afhankelijk van schaarse gespecialiseerde artsen. - Minder kwetsbaar als gehele set aan taken AGZ, door het versterken van de kern. - Minder grote druk op de zorg
	2-4 FTE € 290.000 – 580.000 (inzet gespecialiseerd verpleegkundigen IZB)	Kan indien noodzakelijk gefaseerd (= deels ontzien begroting 2026)

Flevoland

Verdieping AGZ / **JGZ** / Gezond Leven

Krimp – stilstand – versterken
Impact en afwegingen

JGZ 4-18

Afwegingen bij uitwerking scenario

JGZ 4-18

Krimp en stilstand:

- › Op alle onderdelen binnen JGZ 4-18 wordt onder minimum wettelijk niveau gegaan bij het krimpscenario.
- › Huidige begroting JGZ 4-18 is krap en precies afgestemd op minimale taakopvatting (die door de gemeenten wordt aangevuld met plusproducten)
 - › Gevolg huidige situatie: bij uitval of vertrek medewerkers is per direct inhuur nodig (overschrijding 2024 incidenteel gefinancierd).
- › Scenario krimp kan alleen theoretisch. Praktisch zal toezichthouder ons terugfluiten en is zakken onder het wettelijk minimum nu reeds ongewenst en wordt deze aangevuld met plusproducten.

Versterken:

- › De meeste impact is te bereiken met het versterken van de basis infrastructuur op en rondom scholen. Met 1 FTE extra kunnen circa 400 extra contactmomenten worden gerealiseerd op en rondom scholen.

Scenario's JGZ 4-18

Scenario	Concreet	Impact
 Krimp begroting	Zakken onder wettelijk minimum: - Minder PGO's uitvoeren → verkleint kans op vroeg signalering. - Versoberen zorgstructuren scholen: minder zichtbaar, meer verwijzing naar zorg. - Verlies basisstructuur op basis waarvan plusproducten zijn gebouwd.	- Maatschappelijk: meer kinderen in verkokerd zorgcircuit. - Bestuurlijk: minder zicht op gezondheid jongeren, het opent loket naar jeugdzorg. Scholen kopen meer in bij jeugdzorg. Kosten sociaal domein stijgen. Druk op leerplicht stijgt. Verantwoordelijk voor taak uitvoeren onder wettelijk niveau. - Organisatie: 'onder toezicht' inspectie, verlies basisstructuur.
 Stilstand	= behouden smalle basis, die door (elke!) gemeente wordt aangevuld en kwetsbaar blijkt bij uitval.	- Maatschappelijk: meer kans op kinderen in verkokerd zorgcircuit. - Bestuurlijk: minder voorkomen van jeugdzorg. Kosten sociaal domein stijgen. Druk op leerplicht blijft. Mislopen collectieve versterking, op gemeente niveau wordt basis wel versterkt (plus) - Bestuurlijk: nu op korte termijn acteren op tekorten. - Organisatie: hoge 'subsidiedruk' → jaarlijks doorlopen subsidiecyclus voor 'basisinfrastructuur'.
 Gericht versterken begroting	Versterken basis: zorgstructuur scholen (zelfde structuur, meer inzet. Per extra FTE ca. 400 extra contactmomenten)	- Maatschappelijk: klasje faalangst i.p.v. individuele trajecten. Consensus over positief effect vroegsignalering (uit evaluatie versterken basis). - Bestuurlijk: aanspreekbaar op bevorderen gezondheid jeugd, verlaging kosten sociaal domein. - Organisatie: 'basisinfrastructuur staat', minder kwetsbaar / minder afhankelijk van plusproducten..

Flevoland

Verdieping AGZ / JGZ / **Gezond Leven**

Krimp – stilstand – versterken
Impact en afwegingen

Gezond Leven

Scenario's Gezond Leven

Afwegingen voorafgaand aan vorming scenario Gezond Leven:

Krimp en stilstand

- › Op alle onderdelen binnen Gezond Leven wordt bij het krimpscenario onder het wettelijk minimum gegaan.
- › Gezond Leven is een kleine afdeling, waarbij de formatie en taken gefinancierd vanuit de inwonerbijdrage hieronder is weergegeven zoals het nu is:
 - De aansturing / management van Gezond Leven
 - Het organiseren/ coördineren van gesubsidieerde interventies, het opstarten en aanvragen van subsidie voor interventies; zowel vanuit landelijk, regionaal en daarnaast een erg klein deel uitvoering van projecten in de gemeenten (2,3 FTE)
 - Het adviseren van gemeenten over hun gezondheidsbeleid en aansluiting en ondersteunen bij landelijke, regionale en lokale overlegtafels (bv. FG&W, Regiotafels IZA, Netwerkbureau) (1,8 FTE)
 - Het onderhouden van contacten voor vragen over gezondheid en leefomgeving (0,33 FTE)
 - Sociale Kaart (1,77 FTE)
 - Preventieve Ouderengezondheidszorg (0,7 FTE)
- › Gevolg van het schrappen van taken uit de inwonerbijdrage heeft directe impact op de plustaken, kosten die je moet maken voor je wettelijke basis en organisatie.

Versterken

- › Vanuit het opgedane inzicht inzetten op inhoudelijke versterking als pro-actief adviseur op gebied van publieke gezondheid.
- › Praktisch te maken door het geven van een ontwikkelopdracht aan nieuwe manager (start 1 september 2025) = in lijn met bestuurlijke suggestie vanuit AB 23 april → anders kijken en anders organiseren.

Gezond Leven – samenhang formatie

Wettelijke taken, collectief gefinancierd = fundament voor het geheel.

Collectief

Plustaak

Derde

Projecten in gemeenten vanuit **plustaken**, zoals:

- Gezonde school
- Valpreventie
- Terugdringen gezondheidsverschillen
- Versterken kennisfunctie GGD
- Gezond gewicht
- Gezondheidsmakelaar
- Etc.

Projecten in gemeenten gefinancierd door **derden**, zoals:

- Rookvrije generatie.
- Wel in Flevoland,
- Deelname preventiecoalitie, Proeftuin ouderen,
- Ouderen langer thuis,
- Beter oud,
- @ease Urk.
- Etc.

Inzet ouderen (invullen wettelijke taak conform WPG: art.2d. En art. 5a. Ouderengezondheidszorg).

Fundament: **advisering** gemeenten
Gezondheidsbeleid en deels Omgevingswet aanvragen

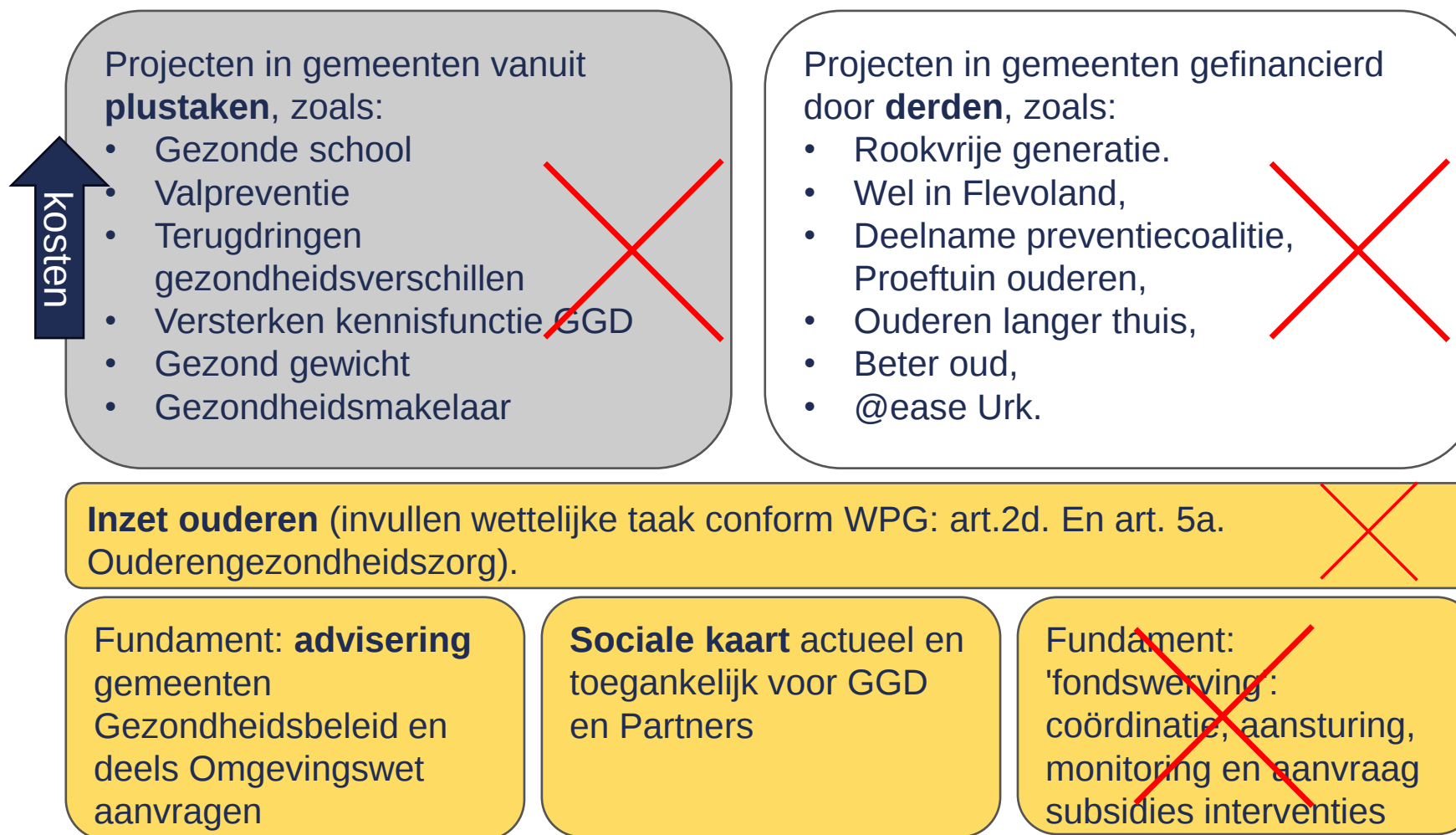
Sociale kaart actueel en toegankelijk voor GGD en Partners

Fundament: 'fondswerving':
coördinatie, aansturing, monitoring en aanvraag subsidies interventies

Gezond Leven – weergave impact krimp

Flevoland

Collectief

Plustaak

Derde

Korten op fundament heeft impact op het geheel: niet in staat projecten te initiëren, aan te sturen, Onderling af te stemmen, waardoor nieuwe initiatieven uitblijven (impact op derden en plustaken) en plustaken duurder worden.

Scenario's Gezond Leven

Scenario	Concreet	Impact
1 Krimp	Stoppen beleidsadvisering en uitvoering en inzet op leefomgeving (= zakken onder wettelijk niveau).	- Maatschappelijk: perspectief zorg blijft dominant (en niet gezondheid) → verkokering en fragmentatie. - Bestuur / Gemeenten: Verlies partner als expert op gezondheid die multidisciplinair en intersectoraal adviseert. Verlies verdubbelaar: fondswerver ontslaan = geen landelijke subsidies Verlies slagkracht gemeente om beleid te vertalen naar actie (zonder te hoeven contracteren) - Organisatie: verlies integraliteit in advies en uitvoering → verzwakt het geheel van de dienstverlening.
2 Stilstand	Behouden team dat sterk leunt op rijkssubsidies, handen beperkt vrij om écht proactief te adviseren.	- Maatschappelijk: gezondheid beperkt herkenbaar, niet terugvindbaar in alle leefdomeinen. - Bestuur: sparringpartner die nét niet in staat is tot pro-actief adviseur en regisseur, blijft in de uitvoering hangen. - Organisatie: genoodzaakt te focussen op subsidies in plaats van op gezondheidsopgaven van Flevoland.
3 Gericht versterken	Versterken beleids capaciteit → groeien als pro-actief partner van de gemeenten (= partner zijn voor beleidsadviseurs volksgezondheid)	- Maatschappelijk: gezondheid wordt integraal en over sectoren heen benaderd → sluit aan op leefwereld inwoners i.p.v. zorgkokers - Bestuurlijk: heeft met GGD sparringspartner die pro-actief signaleert en goed op de kaart staat, in staat tot sturen op gezondheid in alle leefdomeinen. - Organisatie: in staat tot beleidsvorming vanuit kennis en netwerkfunctie GGD.

Scenario's, impact op uitgangspunten + begroting 2026

Flevoland

Scenario	Kwaliteit	Robuustheid	Toekomstbestendige financiering	Indicatie financiële impact begroting 2026
1 Krimp				Mogelijk lichte daling kosten. Kostenverlaging (krimp) verdampt door frictiekosten en extra kosten om alsnog aan wettelijke norm te voldoen.
2 Stilstand				Kostenverhogend. Gevolg krapte: elke tegenvaller leidt tot meerkosten. Voorgenomen bezuinigingen Rijk versterken krapte.
3 Gericht versterken				Investerings in gerichte versterking. Versterkingen leveren niet per direct kostenbesparingen op.

Samenvatting impact op begroting 2026 en verder

Conceptbeeld 30-4

Scenario	Impact begroting 2026 en verder	Impact
1 Krimp	Kostenreductie € 500.000,- - Gezond Leven – €170.000 - AGZ - € 200.000 (stoppen met THZ) - JGZ - € 130.000 (minder school bezoeken (ca 400 minder bezoeken dan wettelijk minimum)	Impact: - Gezond Leven: verlies 3-5 projecten met externe financiering, ter waarde van € 150.000 – 450.000 - AGZ: inhuur inspecties geprioriteerde locaties, kosten naar verwachting hoger dan huidig. - JGZ: Meerkosten aan kant van onderwijs en jeugdhulp. - JGZ: Verplaatsing van dezelfde kosten naar plusproducten..
2 Stilstand	Stilstand: - Omzetten tijdelijke gelden 2025 naar structureel (€ 500.000).	Kostenverhogend. Gevolg krapte: elke tegenvaller leidt tot meerkosten. Voorgenomen bezuinigingen Rijk versterken krapte en risico op meerkosten.
3 Gericht versterken	Kosten € 700.000 tot € 1.200.000 - Gezond Leven: €0.(inhoudelijke versterking) - AGZ: 2-4 FTE € 290.000 – 580.000 (inzet gespecialiseerd verpleegkundigen IZB) - JGZ: 3-5 FTE € 400.000 – 665.000 (versterken zorgstructuur scholen)	Kostenverhogend vanwege gerichte versterking. Versterkingen leveren niet per direct kostenbesparingen op. - Gezond Leven: sparringpartner waar je als gemeente op kunt bouwen - AGZ: vóórkomen van meerkosten bij (dreigende) uitbraken. - AGZ: meer 'bedrijfszeker' in de breedte → minder risico op onverwachte extra kosten (bij bijv. uitval) - JGZ: vóórkomen van zorgkosten; minder individuele zorgtrajecten.

Scenario 3 – duurzame kostenbesparing

Drie zoekrichtingen om investeringen in primair proces op te vangen.

Drie parallelle zoekrichtingen, buiten scope opdracht, vragen om verkenningsopdracht:

- › **Inhoud:** inzetten op meer integrale benadering en/of vergroten omvang, om zo de kosten beter uit te kunnen smeren (bijvoorbeeld op thema Jeugd).
- › **Proces:** verschuiven balans collectief en plustaken (verkleinen subsidiecircus → vooral besparing aan gemeentekant).
- › **Fundament:** onderzoeken besparingspotentieel samenwerking, zoals:
 - Welke kansen biedt samen optrekken met Veiligheidsregio's of andere GGD'en.
 - Organiseren naar voorbeeld Rotterdam: afdeling worden van een gemeente.
 - Andere vormen om bedrijfsvoering anders te organiseren.
 - Verkennen uitbreiding taken.

Advies

3. Conclusies en advies

Conclusies

Conclusies vanuit fase inzicht:

- › Uitvoering van taken zit op of onder wettelijk minimumniveau.
- › Medewerkers binnen de GGD maken zelf al prioritering om zo dicht mogelijk bij wettelijk minimumniveau te blijven in dienstverlening; de GGD is daarmee zeer kosteneffectief.
- › Schaduwzijde van kosteneffectief: verzuimcijfers laten een stijgende lijn zien; de druk op de organisatie wordt groter, ik heb geduid als roofbouw.
- › De verwachte bevolkingsgroei in Flevoland en de opgaven in de publieke gezondheid zoals verwoord vragen van een GGD met deze omvang om een gezonde basis.
- › Bedrijfsvoering is te sober ingericht en wordt nu versterkt tot basisniveau vanuit het advies van Public Value.
- › Lessen vanuit andere GGD'en zijn moeilijk toepasbaar; deze kennen of een stevigere basis of maken deel uit van een groter geheel en kunnen daarbij leunen op schaalvoordeel in bedrijfsvoering.
- › De voorgenomen landelijke bezuinigingen zullen komende jaren voor GGD Flevoland oplopen tot een bedrag van minstens -€ 268.400 in 2026 en -€ 999.200 in 2029.

Advies (vanuit uitgangspunten, inzicht en scenario's):

- › De scenario's krimp en stilstand voldoen NIET aan de geformuleerde uitgangspunten Kwaliteit, robuustheid en Toekomstbestendige financiering.
- › Alleen het scenario 'gericht versterken' doet recht aan de geformuleerde uitgangspunten.

Advies: kies voor het scenario 'gericht versterken' als vertrekpunt voor de begroting van 2026 en verder.

Flevoland

What's
NEXT

4. Proces

- › **AB 9 mei: oordeelsvorming** (*Ambtelijk overleg: 29 april, DO 6 mei*)
 - › Scenario's doorleven op inhoud. Echt kennis nemen van, inclusief bestuurlijke/maatschappelijke impact en consequenties voor GGD.
 - › Financiële duiding per scenario.
 - › Formuleren bestuurlijke lijn / boodschap → dit is waarvoor we gaan (= uitspreken voorkeur voor scenario x)
 - › Bestuurlijke reactie op directieadvies

- › **AB 21 mei: besluitvorming** (ambtelijk overleg: 13 mei, DO 13 mei)
 - › Besluitvorming op uitgewerkt scenario (dit scenario is leidend voor begroting 2026 en verder).
 - › *Inzicht in kostenverdeling Bestuur, Financiën en Bedrijfsvoering*
 - › Besluitvorming op opvolging:
 - › Opgaven inzicht / basis op orde [focus huidige bestuurstermijn] (focus op versterken inzicht (voortzetten ingezette lijn), zoals uitwerken productenboek GGD (basis / plus), uitwerken overhead)
 - › Opgaven bestuur in positie [focus nieuwe bestuurstermijn] (focus op in positie brengen, langere termijn beleidskeuzes).
 - › Bestuurlijke reactie op directieadvies vertaald naar besluitvorming, waar nodig ter voorbereiding op ontwerpbegroting

- › **AB 12 juni – vaststellen ontwerpbegroting**

Planning bestuurlijke opdracht (hoofddlijn)

